DAFTAR KECAP UNDAK-USUK BASA
(RAGAM HORMAT JEUNG RAGAM LOMA)

Loma	Hormat ka sorangan	Hormat keur ka batur
abus, asup	Lebet	lebet
acan, tacan, encan	teu acan	teu acan
Adi	Adi	rai, rayi
Adu	Adu	aben
Ais	Ais	emban
ajang, keur, pikeun	Kanggo	haturan
ajar	Ajar	wulang, wuruk
aji, ngaji	Ngaji	ngaos
akang	Akang	engkang
aki	pun aki	tuang éyang
aku, ngaku	aku, ngaku	angken, ngangken
ali	Ali	cingcin, lelepen
alo	pun alo	kapiputra
alus	saé	saé
ambéh, supaya, sangkan	supados	supados
ambek	ambek	bendu, wera
ambeu, ngambeu	ngambeu	ngambung
amit, amitan	permios	permios
anak	pun anak	putra, tuang putra
anggel	bantal	bantal, kajang mastaka
anggeus, enggeus	réngsé	parantos
angir, diangir	dikuramas	dikujamas
anjang, nganjang	ngadeuheus	natamu
angkir, diangkir	diondang, disaur	diulem, disaur
antara	antara	antawis
anteur, nganteur	jajap, ngajajapkeun	nyarengan
anti, nganti, dago, ngadagoan	ngantosan	ngantosan
arang, langka	awis-awis	awis-awis
arék	badé, seja	badé, seja
arep, ngarep-ngarep	ngajeng-ngajeng	ngajeng-ngajeng
ari	dupi	dupi
asa, rarasaan	raraosan	raraosan
asal	kawit	kawit
aso, ngaso	ngaso	leleson
astana	pasaréan	pajaratan
atawa	atanapi	atanapi
ati-ati, kadé	ati-ati	atos-atos
atoh, bungah	bingah	bingah
awak	awak	salira
awéwé	awéwé	istri
babari, gampang	gampil	gampil
babatang	mayit	layon

baca	aos	aos
badami	badanten	badanten
badarat	badarat	nyacat
badéga	réncang	réncang
baé, keun baé	sawios, teu sawios	sawios, teu sawios
bagéa	bagéa	haturan
bageur	bageur	saé manah
baheula	kapungkur	kapungkur
baju	baju	raksukan/anggoan
bakti	baktos	baktos
balik, mulang	wangsul	mulih
balur	balur	lulur
bangga	sesah	sesah
bangun	bangun	sapertos
bantu, babantu	babantu	ngiring ngadamel
bapa	pun bapa	tuang rama
baraya, dulur	réréhan, wargi	warga
bareng, reujeung	sareng	sareng
baréto	kapungkur	kapungkur
batuk	bantuk	gohgoy
batur, babaturan	réréncangan	réréncangan
bawa	bantun	candak
bawarasa	ku émutan, bawiraos	ku émutan, bawiraos
béak	séép	séép
béda	bénten	bénten
begang, kuru	begang	langsip, langsit
béja, bébéja	wawartos, popoyan	wawartos, pupulih
bendo	bendo	udeng
bener, enya	leres	leres
bengék, mengi	asma	ampeg
béré, méré	maparin, masihan	ngahaturanan, ngalélér
berekah	pangésto, pangestu, aya hibar	damang, wilujeng
beubeur	beubeur	beulitan
beuheung	beuheung	tenggek
beuki	beuki, seneng	sedep
beulah	palih	palih
beuli, meuli	mésér	ngagaleuh
beunang	kénging	kénging
beungeut	beungeut	pameunteu, raray
beurang	siang	siang
beurat	abot	abot
beuteung	padaharan	patuangan, lambut
bibi	pun bibi	tuang ibu
bikeun, mikeun	maparinkeun	ngahaturkeun, nyanggakeun
bilang, milang	ngétang	ngétang
bingung	bingung	ewed

bireungeuh, mireungeuh	mireungeuh, ningal	ningali
birit, bujur	birit, bujur	imbit
bisa	tiasa	iasa
bisi	bilih	bilih
bisul	bisul	gambuh
biwir	biwir	lambey
boa	tiasa jadi	tiasa jadi
boga	gaduh	kagungan
bolonan, kotoran, palangan	udur sasih, kareseban	kareseban
buang, bubuang, ngising	miceun	kabeuratan
budak	budak	murangkalih
bujal	bujal, puseur	udel
buka (puasa)	buka	bobor
bukti	buktos	buktos
bulan	sasih	sasih
bungah, gumbira	bingah	bingah
burit	sonten	sonten
buru	bujeng	bujeng
butuh	perlu	peryogi
cabak, nyabak	nyabak	nyepeng
cacangkir, cangkir	cacangkir, cangkir	tangkepan
cageur	pangésto, pangéstu	damang
calana	calana	lancingan
candung	candung	wayuh
caneut, nyaneut	nyaneut	ngaleueut
cangkéng	cangkéng	angkéng
capé	capé	palay
caram, carék, nyarék	nyarék	ngawagel
carang, langka	awis, awis-awis	awis, awis-awis
carécét	saputangan	salempay
carék, nyarékan	nyarékan	nyeuseul
carita, omong, nyarita, ngomong	nyanggem	nyarios
cécéwok	obéh, ombéh	obéh, ombéh
cenah	cenah	saurna
cekel, nyekel	nyekel	nyepeng
celuk, nyeluk, gero, ngageroan	nyauran	ngagentraan
ceuli	ceuli	cepil
ceurik	ceurik	nangis
cici, nyician	nyician	mairan
cicing	matuh	calik, linggih
ciduh	ciduh	ludah
cik, cing	cobi	cobi
cikal	cikal	putra pangageungna
ciling, pacilingan	kakus	jamban
ciri	tanda	tawis

cium, nyieum	nyieum	ngambung
cokot, nyokot	ngabantun	nyandak
cukup, mahi	cekap	cekap
cukur, dicukur	dicukur	diparas
cumpon, nyumponan	nyumponan	nyaosan
cunduk, datang	dongkap	sumping, rawuh
daék	daék, purun	kersa
dagang	dagang	icalan
dahar	neda	tuang
dangdan	dangdan	dangdos
dapur	dapur	pawon
déngé, ngadéngé	nguping, mireng	ngadangu
deukeut	caket	caket
deungeun-deungeun	nu sanés, sanés	nu sanés, sanés
wargi	wargi	wargi
didik, ngadidik	ngatik	miwuruk, mitutur, miwejang
diri	diri	salira
diuk	diuk	calik, linggih
dubur	dubur	palawangan
duga, kaduga	kaduga	kiat
duit	artos	artos
duméh, lantaran	jalaran	ku margi
éléh	éléh	kawon
éling, inget	émut	émut
émboh, tambah	tambih	tambih
éstu, ngéstukeun, nurut	ngéstokeun	ngéstokeun
éndong, ngéndong	ngéndong	kulem
éra	isin	lingsem
embung	alim, narah (awéwé)	teu kersa
emét, saemét, saeutik	saeutik	saeutik
endeng, saendeng-endeng	salamina	sapapaosna
enggon	pamondokan	pangkuleman
eukeur, keur	nuju	nuju
eusi, ngeusian	ngalebetan	ngalebetan
euweuh	teu aya	teu aya
gancang	énggal	énggal
gandék	réncang	réncang
gandéng	gandéng	baribin
ganti	ganti	gentos
gardéng, reregan	gardéng	lalangsé
gawé	gawé	damel
gégél	gégél	landep
gedé	gedé	ageung
gelung	gelung	sanggul
genah, ngeunah	raos	raos
gering	udur	teu damang

getol	getol	kersaan
geuing, ngageuing	ngageuing	ngémutan
geulang	geulang	pinggel
geura, pék, hég	geura, mangga	mangga
geuwat	énggal	énggal
gigir, gigireun	gigireun	gédéngeun
gilir, bagilir	bagilir	bagentos
gimir	gimir	rentag manah
goda, gogoda, cocoba	cocoba	cocobi
goréng, joré	goréng	awon
gugu, ngagugu	nurut	tumut
guguling	guguling	pepedek
gura-giru	gura-giru	énggal-énggalan
gusar, digusar	digusar	dipeper
haben	haben	teras-terasan
hadir, ngahadiran	nungkulan	ngaluuhan
hal, perkara	perkawis	perkawis
halis	halis	kening
hampura, maap	hapunten	hapunten, haksama, haksami
hareup	payun	payun
harega, harga	harga	pangaos
harti	hartos	hartos
haté	haté	manah
hawatir, watir, karunya	watir	hawatos
hayang	hoyong	palay
hayu	mangga	mangga
helok	héran	hemeng
hésé, susah, pelik	sesah	sesah
heuay	heuay	angob
heubeul, lawas	heubeul	lami
heug, seug	mangga	mangga
hili, tukeur	liron	gentos
hina	laip	laip
hirup	hirup	jumeneng
hitut	hitut	kabobosan
hudang	hudang	gugah
huntu	huntu	waos
hutang	hutang	sambetan
iber, béja, warta	wartos	wartos
idin	widi	widi
igel	igel	ibing
iket	totopong	udeng
ilik, ngilikan	ningalan	ningalian
ilu, ngilu	ngiring	ngiring
iamh	rorompok	bumi
impi, ngimpi	impén, ngimpén	impén, ngimpén

imut	imut	mesem
incu	pun incu	tuang putu
indit, miang	mios	angkat, jengkar
indung	pun biang	tuang ibu
inggis, risi	inggis, risi	rempan
injeum, nginjeum	nambut	nambut
inum, nginum	leueut, ngaleueut	leueut, ngaleueut
irung	irung	pangambung
isuk, isukan	énjing	énjing
iteuk	iteuk	tetekan
itung	itung	étang
iwal, kajaba	kajaba	kajabi
jaba	jaba	jabi
jaga	jaga	jagi
jalma, jelema	jami	jalmi
jauh	tebih	tebih
jawab	walon	waler
jero	lebet	lebet
jeung	sareng	sareng
jiga	sapertos	sapertod, saparupi
jima	sapatemon	sapatemon, saresmi
jinah	jinah	ngalambangsari
jual	ical	ical
jugjug	bujeng	bujeng
juru, ngajuru	ngalahirkeun	babar
kabar, beja, warta	wartos	wartos
kabeh, sakabehanana	sadayana	sadayana
kabur, minggat	minggat	lolos
kacida, nataku, naker, panteg	kalintang	kalintang, teu kinten
kadang warga	kadang wargi	wargi-wargi sadayana
kajeun, keun baé	sawios	sawios
kakara, karek	nembé	nembé
kalan-kaan, sakapeung	sawaktos-waktos	sawaktos-waktos
kalenger, kapaéhan	kapaéhan, kapiuhan	kapidara
karembong	kekemben	kekemben
kari, tinggal	kantun	kantun
kasakit, nyeri	kasakit, kanyeri	kasawat
katara, kacir	katawis	katawis
kapalang, kagok	kapambeng	kapambeng
katuhu	katuhu	tengen
kawantu	kawantos	kawantos
kawas, saperti	sapertos	sapertos
kawin	nikah jatukrami	jatukrami, réndéngan
kédé	kénca	kiwa
kéjo, sangu	sangu	sangu
kélék	kélék	ingkab

késang	karinget	karinget
kedeng, ngedeng	ngedeng	ébog
keris	keris	duhung
keur, pikeun	kanggo	kanggo, haturan
kiih	kahampangan	kahampangan
kira, sangka, ngira, nyangka	nginten	nginten
kocap, kocapkeun, kacaritakeun	kacarioskeun	kacarioskeun
kolot	kolot	sepuh
komo, samawona	komo, sumawona	sumawonten
kongkorong	kangkalung	kangkalung
kop, pék	mangga	mangga
kuat	kiat	kiat
kubur	kaluat	kaluat
kudu	kedah	kedah
kuku	kuku	tanggay
kuluwut, nguluwut, nguyung	nguluyut, nguyung	ngangluh
kumbah	kumbah	wasuh
kumis	kumis	rumbah
kumpul	kempel	kempel
kungsi	kantos	kantos
kurang	kirang	kirang
kurén, kurénan	rimbitan	rimbitan
kuring, sim kuring	abdi, sim abdi	sim abdi
kutu	kutu	puntang
labuh	labuh	geubis
lahun, ngalahun	ngalahun	mangkon
lain	sanés	sanés
laju	laju	lajeng
laki, lalaki	lalaki	pameget
laku, payu, laris	pajeng	pajeng
lalajo	nongton	nongton
lamun, upama	upami	upami
lanceuk	pun lanceuk	tuang raka
lantaran, sabab, marga	jalaran, sabab	margi
lapar	lapar	palay tuang
larung, liwat, kalarung	kalangkung	kalangkung
laun, laun-laun	lami-lami	lami-lami
lého	lého	umbel
léngoh	léngoh	teu nyandak nanaon
létah	létah	ilat
létak, dilétak	dilétak	diilat
lebah, palebah	leresan	leresan
leumpang	leumpang	angkat
leungeun	leungeun	panangan
leungit	leungit	ical

leutik	alit	alit
leuwih	langkung	langkung
lila	lami	lami
magahan, mapagahan	mapagahan	ngawurukan, miwejang
mahal	awis	awis
maksud	maksad	maksad
malarat, miskin	jalmi teu gaduh	teu kagungan nanaon
malem	wengi	wengi
malik	malik	mayun
mamayu	mamayu	mamajeng
mandi	mandi	siram, ngebak
manéh, hidep		ibu, bapa, ayi, jst.
mangka, sing, muga	mugi	mugi
mangkuk, teu mangkuk	teu kantos	teu kantos
maot	maot	pupus, tilar dunya
marhum	marhum, jenatna	marhum, suargi
mayit	mayit	layon
méméh, saméméhna	sateuacanna	sateuacanna
mending, leuwih hadé	langkung saé	lagkung saé
meujeuhna	meujeuhna	cekap
meureun	panginten	panginten
mimiti, mimitina	kawitna	awitna, kawitna
minangka	étang-étang	étang-étang
minantu	minantu	mantu
mindeng, remen	sering	sering
minyak	lisah	lisah
mitoha	mertua	mertua
montok	montok	ageung
muga	mugi	mugia
mungguh	menggah	menggah (ing)
mupakat, rempug	mupakat, rempug	rempag
murah	mirah	mirah
muriang	muriang	nyenyepan
najan, parandéné, sanajan	sanaos	sanaos
naséhat, papatah	naséhat, papatah	piwuruk, piwejang
nungkulan	nungkulan	ngaluuhan
ngan	mung	mung
ngaran	wasta, nami	jenengan, kakasih
ngeunah	ngeunah	raos
ngora	ngora	anom
nini	pun nini	tuang éyang
nohonan	nyaosan, nyumponan	nyaosan
nyaho	terang	uninga
nyana	nginten	nginten
nyaring	nyaring	teu acan kulem
nyolowédor	nyolowédor	midua manah

obat, ubar	obat, ubar	landong
ogan, ondang	ondang	ulem
omé, ngoméan, menerkeun	ngalereskeun	ngalereskeun
paham	paham, ngartos	ngartos
paju, maju	majeung	majeng
paké, make	nganggo	nganggo
palangsiang, bisa jadi	tiasa jadi	tiasa jadi
palar, dipalar	dipalar	dipamrih, dipambrih
palebah	leresan	leresan
paliré, maliré	maliré	merhatoskeun
paman	pun paman	tuang rama
pamajikan	pun bojo	tuang rayi, geureuha
pancuran, kamar mandi	jamban	jamban
pandé, mandéan	mandéan	mapadani, nyamian
pandeuri	ti pengker	ti pengker
pang, pangna, nu matak	nu mawi	nu mawi
panggih, manggih, timu, nimu	mendak	mendak
pangkat, kadudukan	kadudukan	kalungguhan
pangku, mangku	mangku	mangkon
panitih (perhiasan)	panitih	sangketan
panon	panon	soca
pantar, sapantar	sapantar	sayuswa
paparah, dipaparah	dikinten-kinten	dikinten-kinten
parak, marak	marak	munday
paribasa	paripaos	paripaos
pariksa, mariksa	mariksa	marios
parna	répot	wales
paro, saparo	sapalih	sapalih
parok, teu parok	teu sami	teu sami
pasti, tangtu	tangtos	tangtos
pati, teu pati	teu patos	teu patos
patuh, matuh	matuh	linggih
payung	payung	pajeng
pédah, sapédah	kumargi, jalaran	réhing
pénta, ménta	neda, nyuhunkeun	mundut
pecak, mecak, nyoba	nyobi	nyobi
pegat, kapegat	kapegat	kaandeg
pencét, mencétan	meuseulan	meuseulan
percaya	percanten	percanten
perelu, perlu	perlu	peryogi
permisi	permios	permios
peuting	wengi	wengi
pianakan	pianakan	wewetengan
pihapé, mihapé	wiat	ngaweweratan
pikir	pikir	manah
piligenti	piligentos	piligentos

pilih, kapilih	kapilih	kaselir
pindah	pindah	ngalih
pingping	pingping	paha
pipi	pipi	damis
pirang-pirang	pinten-pinten	pinten-pinten
poé	dinten	dinten
poho	hilap	lali
potong, popotongan	patilasan	patilasan
pribadi	paribados	ku anjeun
prihatin	prihatin	prihatos
puasa	puasa	saum
puguh, tangtu	tangtos	tangtos, kantenan
purun	purun	kersa
rarabi	rarabi	garwaan
raksa, pangraksa	pangraksa	panangtayungan
ramo	ramo	réma
rampés	mangga	mangga
ranyed, ngaranyed	ngaranyed	ngalambangsari
rasa, rumasa	rumaos	rumaos
réa, loba	seueur	seueur
récéh	récéh	artos alit
resep, keresep	karesep	kalangenan, kaseneng
reujeung	bareng	sareng
reuneuh	kakandungan	bobot, ngandeg
reureuh	reureuh	ngaso
rieut	rieut	puyeng
rikip, ririkipan	ririkipan	rerencepan
ripuh	ripuh	répot
robah	robah	robih
roko, ududeun	rook	sesepeun
rua, sarua	sarupi, sami	sarupi, sami
rujuk, rempug	rempug	rempag
rumasa	rumaos	rumaos
rupa, warna	rupi	rupi
rusuh, rurusuhan	énggal-énggalan	énggal-énggalan
saba, nyaba	nyanyabaan	angkat-angkatan
sabot	keur waktu	waktos
sabuk, beubeur	beubeur	beulitan
sadia, sayaga	sayagi	sayagi
sadu, sasadu	tamada	tamada, tomada
sagala	sagala	saniskanten
sakeudeung	sakedap	sakedap
sakit, kasakit	kasakit	kasawat
sakur	sakur	sugri
salah	lepat	lepat
salahsaurang	salahsawios	salahsawios

salaki	pun lanceuk	carogé, tuang raka
salamet	salamet	wilujeng
salat, solat	sambéang	netepan
salésma	salésma	pileg
salempang, hariwang	salempang	salempang, rejag manah
salin, disalin	disalin	gentos
samak	amparan	amparan
sampak, nyampak	nyampak	nyondong, kasondong
samping	sinjang	sinjang
sanding, kasanding	kasanding	kasumpingan
sanggeus	saparantos	saparantos
sanggup	sanggem	sanggem
saniskara	saniskanten	saniskanten
saperti	sapertos	sapertos
saré	mondok	kulem
saréréa	sadayana	sadayana
sarta, jeungna deui	sareng	sareng
sarua	sami	sami
sasarap	sasarap, neda (énjing-énjing)	tuang (énjing-énjing)
sawah	sawah	sérang
séjén	séjén	sanés
séléh, nyéléhkeun	masrahkeun	nyanggakeun, ngahaturkeun
séléwér, nyéléwér	midua haté	midua manah
sémah	tamu	tamu
sésa, kari	kantun	kantun
sebut	sebat	sebat
sedih	sedih	sedih, sungkawa
semet, serek	wangkid	wangkid
senang	senang	raos manah
sérah, nyérahkeun	mirak	mirak, ngésér
seubeuh	sesek	wareg
seupah, nyeupah	nyeupah	ngalemar
seuri	seuri	gumujeng, kahaturan
siar, nyiar	milari	milari
sibanyo	sibanyo	wawasuh
simbut	simbut	kampuh
sirah	sirah	mastaka
sirit	larangan	larangan
sisig	sisig	susur
sisir	pamérés	pamérés
soara, sora	sora	soanten
sono	sono	honéng
sorangan	sorangan	nyalira
sore	sonten	sonten
sugan, manawi	manawi	manawi
suku	suku	sampéan

sukur, nyukuran	nganuhunkeun	nganuhunkeun
sumawon, sumawonna	sumawonten	sumawonten
sunat, nyunatan	ngaberesihan	nyepitan
sungut	cangkem	baham
supaya	supados	supados
surat	serat	serat, tétésan
surup, kasurupan	kasarumahan	kacalikan
susu	susu	pinareup
suweng	suweng	kurabu, giwang
suwung	suwung	suwung, seweng
tabéat	adat	panganggo
tadina	awitna, kawitna	kawitna
tai	kokotor	kokotor
taksir, naksir, ngira	nginten-nginten	nginten-nginten
taktak	taktak	taraju
talatah	wiat saur	wiat saur
tambah	tambih	wuwuh
tampa	tampi	tampi
tampolong	tampolong, tempat ludah	pangludahan
tanda, ciri	tawis	tawis
tangen, katangen	kanyahoan	kauninga
tangga, tatangga	tatangga	tatangga
tanggung (jawab)	tanggel	tanggel
tangtung, nangtung	nangtung	ngadeg
tanwandé, tangtu	tangtos	tangtos
tanya	taros	pariksa
tapi	nanging	nanging
tarang	tarang	taar
taranjang, ditaranjang	ditaranjang	diwuwuda
tarima	tampi	tampi
tawar, nawar	nawis	mundut
tayoh-tayohna	rupina	rupina
téang, néangan	milari, ngilari	milari, ngilari
témpo	sarantos	sarantos
ténjo, nénjo, tempo	ningal	ningali
tepi	dugi	dugi
téré	téré	kawalon
téréh	énggal	énggal
tedun, nedunan	nyaosan	nyaosan
teleg, teureuy	teleg	telen
tembang, nembang	nembang	mamaos
tepi, nepi	dugi	dugi
tepung	tepang	tepang
terus	teras	teras
teundeun	simpen	simpen
tincak	tincak	dampal

titah, nitah, jurung	ngajurungan	miwarangan
toa, ua	pun ua	tuang rama
tonggong	tonggong	pungkur
topi, dudukuy	topi, dudukuy	tudung, langgukan
tulis	tulis	serat
tulung, pitulung	pitulung	pitandang
tulus	cios	cios
tuluy	teras, lajeng	teras, lajeng
tumpak	tumpak	tunggang
tunduh	tunduh	palay
tunggu	antos	antos
tungkul, nungkulan	nungkulan	ngaluuhan
turun	turun	lungsur
turut, nurut	nurut	tumut
tutu, nutu	nutu	meuseul
ucap	ucap	kedal, lisan
udud, ngaroko	udud, ngaroko	nyesep, ngalélét
ulah	teu kénging	teu kénging
ulin	ulin	ameng
umur	umur	yuswa
unina	unina	ungelna, unggelna
urus, nguruskeun	ngalereskeun	ngalereskeun
urut	tilas	tilas
utah	utah	luga
utama	utami	utami
waktu	waktos	waktos
wani	wantun	wantun
waras	cageur	damang
waréh, sawaréh	sapalih	sapalih
warga, dulur	wargi	wargi
watara, sawatara	sawatawis	sawatawis
wawuh	wanoh, kenal	kenal
wedak	pupur	pupur
wedal	wedal	weton
wilang, kawilang	kaétang	kaétang
wulu, wudu	wulu, wudu	abdas
yakti (teu lumrah)	yaktos	yaktos

Sumber:

Karna Yudibrata, 1989, *Bagbagan Makena Basa Sunda*. Bandung: Rahmat Cijulang

LBSS, 2008. *Kamus Umum Basa Sunda*, Bandung: CV Geger Sunten